

[Rytter.]

steren sagde, er Enighed inden for alle Partier, tør jeg ikke sige, men der er Sympati for det. Grunden til, at jeg for mit Vedkommende kan gaa med til Meddomsmænd, er, at jeg tror, at den Kritik, som undertiden kommer frem over for Domstolene, vilde forsvinde, naar man fik Meddomsmænd. Hvis det derfor skulde vise sig, at Befolkningen mødte Domstolene med Mistillid, vilde jeg se det som et Værn, at man fik Meddomsmænd; men for Øjeblikket er det jo ikke saaledes, at Befolkningen ser med Mistillid paa Domstolene. Vi har set i den allerseneste Tid, at naar der er faldet en Højesteretsdom eller en Landsretsdom, ja endog en Byretsdom i et politisk Spørgsmaal, saa ophører egentlig Diskussionen. Naar jeg er noget betænkelig ved at indføre Meddomsmænd straks, skyldes det, at jeg ikke tror, det er noget Ønske i Befolkningen, men jeg tror, det er et Ønske blandt Jurister, fordi Juristerne mener derved at kunne faa gennemført et Princip, nemlig Umiddelbarhedsprincippet.

Endvidere var der, da vi behandlede Lovforslaget, den Fare ved at gaa med til Meddomsmænd, at den nye Straffelov, som nylig var traadt i Kraft, havde indført meget indviklede og detaillerede Regler med Hensyn til, hvilken Slags Fængsel der skulde bruges under Hensyn til de forskellige Personers Tilregnelighed, Psykopater o. s. v., Spørgsmaal, som det vilde være vanskeligt for Meddomsmænd at tage Standpunkt til, naar de kun kom til at fungere en enkelt Gang.

En Hovedgrund til at gaa imod Meddomsmænd var desuden, at Omkostningerne vilde blive meget store. Den højtærede Justitsminister havde ganske vist fremlagt et Budget over, hvad det vilde komme til at koste. Jeg tillod mig her i Tinget, om end paa usikkert Grundlag, at sige: Jeg tror ikke, at disse Beregninger holder Stik. Jeg gik ud fra, at den højtærede Justitsminister havde ladet Spørgsmaalet undersøge meget grundigt, og derfor maatte jeg nøjes med at udtrykke mig saaledes. I Udvalget bad vi om at faa de Oplysninger, hvoraf Ministeriet havde draget sine Slutninger, og under alle Omstændigheder Oplysninger fra Retterne og fra Rigsadvokaten, og da vi fik dem, saa vi, at der var Tale om ganske andre Udgifter end dem, den højtærede Justitsminister havde budgetteret.

En yderligere Grund til ikke at gaa med til Domsmænd var Hensynet til Højesteret. Højesterets Indflydelse paa hele vor

Straffelovgivning vil nemlig falde bort i samme Øjeblik, som vi indfører Domsmænd, og vi var enige om, at naar vi havde faaet en ny Straffelov, vilde det være godt, om man i en Tid, hvor der vilde opstaa mange Fortolkningsspørgsmaal, havde Højesteret til at udtale sig. Endvidere havde det allerede paa det Tidspunkt vist sig, at man i Tyskland var gaaet bort fra Meddomsmænd.

Ikke desto mindre var der paa et vist Tidspunkt under Forhandlingerne Tale om, at man maaske kunde mødes, idet man kunde sige: Naa, ja, da Ministeren ønsker det saa meget, lad os saa prøve at indføre Domsmænd paa et ganske begrænset Omraade for at se, hvorledes det vil virke; saa kan vi tage vort Standpunkt senere. Men den højtærede Justitsminister stillede sig paa det Standpunkt — og jeg tror egentlig, han havde Ret —, at enten skal vi have Domsmænd, eller ogsaa skal vi ikke have det, at prøve det i nogle enkelte Sager vil være uheldigt, og derfor faldt Spørgsmaalet bort.

Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa Lovforslagets Realiteter. Derimod vil jeg omtale det, som jeg tror vil komme til at beskæftige os mest under denne Diskussion, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt vi her i Landstinget havde Grund til at vente, at den ærede Minister igen vilde forelægge dette Forslag. Herom maa jeg sige, at vi i alt Fald inden for mit Parti er meget overraskede over, at Ministeren er kommet med dette Forslag. Synspunktet var, dengang vi vedtog det sidste Forslag, at nu maatte vi være færdige. Der var kommet 20 Tillægslove til Retsplejeloven, og vi kunde ikke blive ved. Der var i alle Partier ved at brede sig en Lede ved hvert Aar at have Retsreformen til Behandling, ja, ikke blot i Tingenes forskellige Partier, men ogsaa ude blandt Publikum. Der sagde man: kan vi dog ikke blive færdige med disse Forslag, saa at de ikke Aar efter Aar skal frem for Rigsdagen! Derfor var Stillingen inden for alle Partier den, at man sagde: Lad os se, om vi ikke nu kan naa til en Afslutning.

Endvidere var Forholdet det, at naar vi nu havde faaet Straffeloven og Retsplejeloven, maatte man have en vis Tid til at fordøje disse vigtige Love og se deres Virkninger. Man maatte have Lejlighed til at sætte sig ind i dem, saa at man kunde operere med dem; det gælder baade Domstolene og Myndighederne, og jeg kan forsikre den højtærede Minister, at denne Tid er ikke gaaet endnu. Der kommer stadig nye Spørgsmaal frem baade vedrørende Straffeloven og Retsplejeloven, og derfor maa Domstolene have